

Πρόγραμμα εκδρομής “ Συλλόγου Εκπαιδευτικών Π.Ε. «Αλέξανδρος Δελμούζος»

Στεμνίτσα - Δημητσάνα.

Το οδοιπορικό μας ξεκινάει στις **07.00 η ώρα από τη Ν.Μάκρη** , με πρώτο ολιγόλεπτο σταθμό -σύμφωνα με το πρόγραμμα- το **Αρτεμίσιο**.

Συνεχίζοντας το ταξίδι μας μετά από λίγη ώρα φτάνουμε στην ορεινή Αρκαδία. Πέτρινα αρχοντικά, βυζαντινές εκκλησίες, πυκνά δάση και στο βάθος το άκουσμα του Λούσιου ποταμού: αυτά είναι τα στοιχεία, που συνθέτουν την πρώτη εικόνα της Ορεινής Αρκαδίας.

●**Φτάνουμε στη Στεμνίτσα περίπου στις 10:30'.**

Η Στεμνίτσα είναι μια από τις πιο ιστορικές περιοχές της Αρκαδίας και διαθέτει πλούσια ιστορία που χάνεται στα βάθη των αιώνων. Κατά την αρχαιότητα στην θέση της βρισκόταν η αρχαία πόλη Υψούς, όπου αρχίζει και η ιστορία της. Στα μέσα του 7ου μ.Χ. αιώνα παίρνει το όνομα Στεμνίτσα το οποίο σημαίνει δασώδης περιοχή και έχει σλάβικη προέλευση. Τόπος με μεγάλη ιστορία, κηρύχθηκε πρώτη πρωτεύουσα της επαναστατημένης Ελλάδας, ενώ στις 26 Μαΐου 1821 , εδώ συστάθηκε η Α΄ Πελοποννησιακή Γερουσία. Η Στεμνίτσα ακροβατεί σχεδόν αιωρούμενη στις απότομες πλαγιές πάνω από το φαράγγι. Είναι ένα ζωντανό μουσείο με την τέχνη

της **αργυροχρυσοχοΐας** να κυριαρχεί. Αξίζει μια επίσκεψη στη Σχολή, ένα δημόσιο τεχνικό επαγγελματικό εκπαιδευτήριο που στεγάζεται στο παλιό δημοτικό σχολείο του 1926, αλλά και στο επιβλητικό πυργόσπιτο του Χατζή, που αναπαλαιώθηκε το 1985 για να στεγάσει το **Λαογραφικό Μουσείο Στεμνίτσας**, όπου εκτός από τις συλλογές εργαλείων, οικιακών αντικειμένων και τοπικών φορεσιών, θα δούμε και σπάνιες αναπαραστάσεις εργαστηρίων παραδοσιακών επαγγελματιών.

●Περίπου στις 12.00 θα έχουμε ολοκληρώσει την επίσκεψή μας σ' αυτό το υπέροχο χωριό και συνεχίζουμε για **Δημητσάνα**.

ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ

Χτισμένη πάνω σε δύο λόφους, σε υψόμετρο 950 μέτρων, η **Δημητσάνα**, ιστορική κωμόπολη της Αρκαδίας, μεταφέρει ολοζώντανους στο σήμερα τους θρύλους και τους μύθους, την ιστορία και τις μνήμες που συνδέονται με αυτή την ξεχωριστή γωνιά της Ελλάδας.

Ο διατηρητέος οικισμός έχει αναπτυχθεί στο σημείο που βρισκόταν η αρχαία Τεύθιδα, πάνω από το φαράγγι του Λούσιου. Η ομορφιά του τοπίου απογειώνεται στη θέα της κοιλάδας του ποταμού, με φόντο τη Μεγαλόπολη και στο βάθος τον Ταΰγετο.

Στη Δημητσάνα διατηρούνται και τα σπουδαία κτίρια της ιστορίας της: η **Βιβλιοθήκη** που στεγάζεται σε τμήμα της περίφημης Σχολής Δημητσάνας που λειτούργησε από το 1764 και από τις αίθουσές της πέρασαν, όπως αναφέρεται, επτά πατριάρχες, εβδομήντα μητροπολίτες και πολλοί λόγιοι, ιερείς και

δάσκαλοι.

Παρότι μεγάλο μέρος της ιστορικής βιβλιοθήκης παραχωρήθηκε για την κατασκευή φυσεκίων κατά τη διάρκεια του Αγώνα, «είχαμε έλλειψη από μολύβι και χαρτί και επήραμε τη Βιβλιοθήκη της Δημητσάνας και άλλων μοναστηρίων και εδέναμε φουσέκια» αναφέρει στα απομνημονεύματά του ο Κολοκοτρώνης, αριθμεί στις μέρες μας περισσότερους από 35.000 τόμους, χειρόγραφα και έγγραφα. Στον ίδιο χώρο **εκτίθενται η λάρνακα με τα οστά του Παλαιών Πατρών Γερμανού και η σέλα του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη**, ενώ στον χώρο φιλοξενείται **λαογραφική και αρχαιολογική συλλογή**

Το σπίτι του Πατριάρχη Γρηγορίου Ε' έχει αναστηλωθεί και οργανωθεί σε εκκλησιαστικό μουσείο. Εκτίθενται εικόνες, άμφια και εκκλησιαστικά σκεύη καθώς και μερικά αντικείμενα του πατριάρχη .

Επίσης μπορούμε να δούμε το **μουσείο Υδροκίνησης** που είναι ένα πρότυπο υπαίθριο μουσείο, μοναδικό στα Βαλκάνια.

Βρίσκεται στο πανέμορφο Κεφαλάρι του Αϊ-Γιάννη, ένα χιλιόμετρο έξω από τη Δημητσάνα, στην ανατολική πλαγιά του φαραγγιού του Λούσιου. Στην τοποθεσία παλαιότερα λειτουργούσαν με

τα νερά του κεφαλαριού 14 μπαρουτόμυλοι, οι οποίοι μεταξύ άλλων τροφοδότησαν και τις ανάγκες της Επανάστασης, όπως και πολλά βυρσοδεψεία. Στη θέση του κεφαλαριού υπάρχει το εκκλησάκι του Αϊ-Γιάννη.

Το μουσείο ιδρύθηκε και λειτούργησε το 1997 από το Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα της ΕΤΒΑ και καταλαμβάνει έκταση ενός τετραγωνικού χιλιομέτρου. Το ίδρυμα ανέλαβε την αποκατάσταση του συμπλέγματος των ερειπωμένων κτιρίων υδροκίνητων εγκαταστάσεων που ήταν στην περιοχή. Τα κτίρια ανήκουν στη Μονή Αιμουαλών και η χρήση τους παραχωρήθηκε στο ίδρυμα από τον μητροπολίτη Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως. Στόχος του μουσείου είναι η διατήρηση, η διάσωση και η κατανόηση της γνώσης για την παραδοσιακή τεχνολογία της υδροκίνησης στην ευρύτερη περιοχή, η οποία ξεκίνησε το 16ο αιώνα και είναι στενά δεμένη με την ιστορία της.

Στο χώρο του μουσείου παρουσιάζονται οι μορφές της υδροκίνησης και της χρήσης του νερού στην παραγωγή που δίνουν την εικόνα τη βιοτεχνική ιστορία της περιοχής. Το συγκρότημα των κτισμάτων και μηχανισμών που περικλείει αποτελεί ένα μικρό δείγμα των ερειπωμένων σήμερα βιοτεχνικών

εγκαταστάσεων που ακολουθούν την ροή του νερού των πηγών του Αϊ-Γιάννη αλλά και των πάνω από 100 εγκαταστάσεων που υπήρχαν κατά μήκος του ποταμού Λούσιου και τροφοδοτούσαν την τότε ανθηρή οικονομία των γύρω χωριών. Έχουν αποκατασταθεί και λειτουργούν με τους παραδοσιακούς μηχανισμούς μια ομάδα υδροκίνητων μηχανών: ένας αλευρόμυλος μια νεροτριβή, ένα βυρσοδεψείο και ένας μπαρουτόμυλος. Ακόμα υπάρχουν το σπίτι του μυλωνά, το σπίτι του βυρσοδέψη και ένα ρακοκάζανο. Για την ενημέρωση των επισκεπτών χρησιμοποιούνται σύγχρονες μουσειολογικές μέθοδοι με κείμενα, φωτογραφίες, και βιντεοταινίες σε όλους τους χώρους του μουσείου.

Στην περιοχή της Δημητσάνας οι πρώτοι νερόμυλοι άρχισαν να εμφανίζονται το 16ο αιώνα. Τις μυλόπετρες τις έφερναν σε κομμάτια από τη Μήλο και τις συναρμολογούσαν επί τόπου δένοντάς τες με μεταλλικά στεφάνια. Επίσης στην ίδια περιοχή λειτουργούσαν έως τα μέσα του 20ού αιώνα 20 περίπου νεροτριβές. Η επεξεργασία και η παραγωγή μπαρούτης στη Δημητσάνα οφείλεται στο γεγονός ότι η περιοχή της είναι πλούσια σε φυσικά μείγματα νίτρου και ακάθαρτου νιτρικού καλίου. Για το λόγο αυτό στα χρόνια της Τουρκοκρατίας οι Τούρκοι ευνόησαν την παραγωγή πυρίτιδας στη Δημητσάνα και στη Στεμνίσια, απαλλάσσοντας μάλιστα τους κατοίκους από την καταβολή φόρου.

- Αναχώρηση για την επιστροφή από Δημητσάνα στις 17:00'.

Χάρτης περιοχής.

Χρήσιμες πληροφορίες.

Φαγητό: Στην Δημητσάνα θα υπάρχει ελεύθερος χρόνος για φαγητό (ελεύθερη επιλογή ή με ταβέρνα που έχει κλείσει ο σύλλογος με ειδική τιμή). Αυτό θα πρέπει να δηλωθεί έγκαιρα για καλύτερο προγραμματισμό της ταβέρνας.

Μουσείο Υδροκίνησης: Η είσοδος στο μουσείο είναι δωρεάν στους εκπαιδευτικούς που διαθέτουν κάρτα του Υπουργείου Πολιτισμού ενώ για τα υπόλοιπους εκδρομείς είναι 3 ευρώ ανά άτομο.

Λαογραφικό μουσείο: Η είσοδος στο λαογραφικό είναι 1 ευρώ ανά άτομο.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟ ΜΙΣΘΩΜΕΝΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΡΟΜΗ

Το μισθωμένο όχημα θα ακολουθήσει το παρακάτω δρομολόγιο :

7:00 (είσοδο εκκλησίας Αγ. Κων/νου Ν.ΜΑΚΡΗ)

7:10 (Διασταύρωση ΡΑΦΗΝΑΣ)

7:15 (Εμπορικό κέντρο Πικερμίου ΠΙΚΕΡΜΙ)

7:20 (Εκκλησία Παλλήνης Λεωφ. Μαραθώνος ΠΑΛΛΗΝΗ)

Συνέχεια Αττική Οδό